



EEN FATSOENLIJK NOARDEAST-FRYSLÂN MEI EACH FOAR DY

Versie 14-12 vastgesteld op ledenvergadering 19-11-2025
Foto's: B. Schoorstra



Inhoud

1	“Oog voor jouw toekomst”	3
1.1	De basis van CDA Noardeast-Fryslân	3
1.2	Speerpunten.....	5
2	Thuis in Noardeast-Fryslân (Gezinnen, Wonen, Zorg).....	6
2.1	We beschermen wat ons dierbaar is: families, gezinnen en naasten	6
2.2	Woningnood: Bouwen voor starters en ouderen	7
2.3	Een eerlijke start voor jongeren	8
2.4	Iedereen veilig in het water.....	9
2.5	Energiearmoede: Warmte voor Iedereen.....	9
2.6	Zorg Dichtbij: Preventie en Mantelzorg	10
2.7	Aandacht en zorg voor onze ouderen	11
3	Samen Leven (Veiligheid, Onderwijs, Verenigingen, Cultuur)	12
3.1	Veiligheid: Ogen en Oren in de Buurt	12
3.2	Onderwijs: Gelijke kansen, sterke mienskip	12
3.3	Een sterke samenleving van vrijwilligers en verenigingen	13
3.4	Waarden en Traditie: Behoud van Identiteit	15
3.5	Cultuur & erfgoed	15
4	Werken & ondernemen: krachtig en toekomstbestendig.....	17
4.1	Brood op de plank in een eerlijke, innovatieve en weerbare economie.....	17
4.2	Landbouw: Toekomst voor Boeren.....	18
4.3	MKB en Maakindustrie: Banen Behouden	19
4.4	Toerisme: Parels Benutten.....	19
5	Toekomstbestendig Noardeast-Fryslân (Duurzaamheid, Bereikbaarheid, Dienstbare overheid) ..	20
5.1	Milieu & duurzaamheid: rentmeesterschap voor morgen	20
5.2	Energietransitie	21
5.3	Bereikbaarheid: dorpen verbonden, veilig en toekomstbestendig.....	22
5.4	Een gemeente die dient en beschermt.....	23
5.5.	Financiën: verantwoord beleid.....	24

1 “Oog voor jouw toekomst”

Het CDA Noardeast-Fryslân is een partij van de verbinding. Wij staan voor een hoopvolle politiek en samenleving waarbij we fatsoenlijk met elkaar omgaan. Daarbij horen de waarden respect en bescheidenheid in een tijd waarin de maatschappij verhardt. Wij gaan voor de inhoud en de redelijkheid. Want dat is waar het CDA voor staat: niet zoeken naar de verschillen en het vergroten van tegenstellingen, maar het zoeken naar verbinding.

Wij kiezen voor een politiek die eerlijk is over wat moet en hoopvol over wat kan. Onze keuzes betekenen: investeren in sterke gezinnen, zorg voor ouderen, waardering voor vrijwilligers, verenigingen en geloofsgemeenschappen, en minder regeldruk, zodat mensen en initiatieven uit onze gemeente ruimte krijgen.

Wij staan voor een bestuur dat dichtbij de mensen staat, met aandacht en een luisterend oor voor wat er leeft in onze wijken en dorpen. Als lokale partij werken we aan oplossingen van vraagstukken die mensen direct raken: zorg en ondersteuning dichtbij huis, veilige straten en levendige buurten.

We zijn bewust tegen polarisatie en kiezen voor samenhang tussen jong en oud, verschillende dorpen, mensen met verschillende achtergronden. Ieder mens telt. Discriminatie of uitsluiting wordt actief tegengegaan.

1.1 De basis van CDA Noardeast-Fryslân

In de gemeentelijke politiek moeten raadsleden antwoorden geven op keuzes in ingewikkelde maatschappelijke vraagstukken. Tegenstrijdige belangen moeten worden afgewogen. Daarbij is het zoeken naar balans. Het CDA hanteert bij deze afwegingen altijd vier kernwaarden vanuit onze christelijke traditie. Deze vormen het DNA van het CDA: gespreide verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, solidariteit en rentmeesterschap.

<i>Gespreide verantwoordelijkheid</i>	<i>Rechtvaardigheid</i>
<i>Solidariteit</i>	<i>Rentmeesterschap</i>

1. **Gespreide verantwoordelijkheid.** In Noardeast-Fryslân geloven we niet in een overheid die alles regelt – maar in een samenleving waar iedereen meedoet. Of het nu gaat om het organiseren van een dorpsfeest, het onderhoud van een speeltuin, of de zorg voor kwetsbare burens: mensen weten zelf het beste wat hun dorp of wijk nodig heeft. De gemeente staat niet boven, maar naast de mienskip – als ondersteuner, niet als regisseur.
2. **Rechtvaardigheid.** De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Het CDA maakt zich sterk voor een rechtvaardig bestuur dat optrekt met mensen en neemt hun oplossingen als uitgangspunt voor wat het doet. Ze helpt lokale initiatieven op weg of neemt de regie. Niet met blauwdrukken, maar met maatwerk. Behoeften van mensen in wijken

en dorpen verschillen immers. De inwoners worden daarom actief betrokken bij het gemeentelijk beleid en bij het nemen van beslissingen. Waar nodig stelt de overheid grenzen en regels. Niet als doel op zich, maar juist om het samenleven mogelijk te maken en zekerheid te bieden.

3. **Solidariteit** Iedereen is uniek. We verschillen van elkaar in leeftijd, werk, geloof, inkomen, interesses, politieke voorkeur, etc. Die verschillen zijn inspirerend, maar kunnen ertoe leiden dat er wij/zij-denken ontstaat en dat leidt tot het zaaien van verdeeldheid, ophitsing en egoïsme. Wij staan daarom altijd voor verbinding met elkaar. Dat noemen we omtinken, dat we bereid zijn om ons als samenleving in te zetten voor anderen.
4. **Rentmeesterschap**. We zorgen ervoor dat we de wereld beter achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen. CDA'ers noemen dat rentmeesterschap: zorgen voor het klimaat, inzetten op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Maar het gaat ook over het koesteren van de cultuur en tradities die we hebben geërfd van onze voorouders. En het gaat over financiën. Wij gaan verantwoordelijk om met belastinggeld, omdat we de volgende generatie niet met onze rekening mogen opzadelen.

Door nieuwe informatie kunnen inzichten veranderen. Onderliggende waarden niet. Die zullen hetzelfde blijven. Nu en in de toekomst.



1.2 Speerpunten

Onze speerpunten zijn:

1. Wonen voor iedereen: Dorpsleven voor alle generaties
Betaalbare, passende woningen voor starters, gezinnen en ouderen, met **nieuwe woonvormen** en doorstroming als sleutel. De gemeente neemt zelf de regie om de wooncrisis aan te pakken en de sociale huurvoorraad uit te breiden.
2. Energie voor iedereen, door iedereen: Een versnelde en soepele energietransitie in Noardeast-Fryslân.
De energietransitie moet **haalbaar, betaalbaar en lokaal gedragen** zijn. We zorgen voor wat ons is toevertrouwd: een schone, leefbare toekomst voor Noardeast-Fryslân, met ruimte voor eigen initiatief en zonder onnodige lasten voor inwoners en bedrijven. Voor een duurzaam en toekomstbestendige energievoorziening.
3. Samen sterk: Vrijwilligers en verenigingen als bindkracht van de mienskip.
Een sterke gemeente groeit in de wijken en dorpen, gedragen door vrijwilligers en verenigingen. Wij ondersteunen met **subsidies, minder regels en een vast aanspreekpunt**, zodat initiatieven kunnen bloeien.
Speeltuinen, dorpshuizen en sport voor iedereen: samen bouwen we aan leefbare buurten. Want zorg voor elkaar begint bij elkaar.

2 Thuis in Noardeast-Fryslân (Gezinnen, Wonen, Zorg)

2.1 We beschermen wat ons dierbaar is: families, gezinnen en naasten

Thuis is waar zorgen voor elkaar begint: in **gezinnen en families**, ongeacht hun vorm. Of je nu alleen woont, in een traditioneel of samengesteld gezin, als alleenstaande ouder of in een regenbooggezin – **elk gezin is een veilige basis** waar mensen onvoorwaardelijk voor elkaar zorgen.

Een sterke samenleving draait om **eigen verantwoordelijkheid** en **ondersteuning waar nodig**. De overheid moet **ruimte bieden** aan initiatieven zoals buurtprojecten en vrijwilligerswerk, en tegelijkertijd **steun bieden** aan wie het zelf niet redt. **Niemand hoort er alleen voor te staan** – of het nu gaat om opgroeien, terugvallen op je netwerk of hulp bij wie het moeilijk heeft. **Samen zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen**. Samenleven doe je niet alleen, maar samen.

Wij zetten ons in voor:

1. Blijvende aandacht en steun voor mensen die het op eigen kracht niet redden. Dat betekent:
 - a. Het voortzetten van het Kindpakket. Met het Kindpakket doen álle kinderen mee: aan sport, muziekles en het schoolreisje.
 - b. Mensen die een beroep doen op de Participatiewet kunnen rekenen op eenvoudige procedures en een controlesysteem dat uitgaat van vertrouwen en de menselijke maat.
 - c. Steun voor de voedselbanken in Dokkum en Kollum.
2. Voor ontheemden nemen we een verantwoordelijkheid en we bieden ze veiligheid en onderdak.
3. Meer aandacht voor preventie in de jeugdzorg door hierin te investeren.
 - a. het stimuleren van de samenwerking tussen kinderopvang, peuterzalen en onderwijs. Het project Onderwijs en Zorg is daarvan een voorbeeld.
4. Waardering voor pleeggezinnen waarin kwetsbare kinderen de kans krijgen even op adem te komen of zelfs een nieuw 'thuis' vinden.
5. Mantelzorg overkomt je. Dat doe je als een naaste je zorg nodig heeft. Wij willen blijvende aandacht voor ondersteuning van mantelzorgers door welzijnsorganisatie.
6. Mensen actief laten zijn in hun sociale omgeving. Dat betekent dat we inzetten op vrijwilligerswerk wanneer betaald werk (nog) niet mogelijk is.
7. Beschikbaarheid van zorg middels bijvoorbeeld zorgboerderijen voor ouderen en vereenzaamden.
8. Een optimale samenwerking van bedrijven en (zorg)instanties met de sociale werkvoorziening Dokwurk. Net als iedere werknemer hebben medewerkers van de werkvoorziening het recht om mee te doen op de arbeidsmarkt, hun talenten te ontwikkelen en binnen Dokwurk of met soortgelijke ondersteuning bij een bedrijf aan de slag te kunnen.

9. Betaalbaar en eenvoudig Wmo-beleid met financiering naar draagkracht.
 - a. met eenvoudige procedures;
 - b. laagdrempelige en toegankelijke toegang tot zorg en ondersteuning (bijvoorbeeld het gebiedsteam);
 - c. Inzetten bij het Rijk op Wmo-beleid naar draagkracht, zodat alleen de laagste inkomens worden ontzien.
10. De digitale toekomst vereist dat iedere burger digitaal mee kan doen, jong en oud. Daarom willen wij dat de gemeente mede actief is bij de ondersteuning van mensen die zelf minder goed de weg weten in de digitale wereld. Wij ondersteunen de initiatieven hiervoor bij de Bibliotheek Noord Fryslân.
11. Voor sociale uitdagingen in gezinnen is de menselijke maat leidend. We behouden regelingen zoals leergeld.



2.2 Woningnood: Bouwen voor starters en ouderen

Goed wonen en werken vormen de basis voor sterke dorpen en een sterke regiostad. Dat heeft de prioriteit bij het CDA Noardeast-Fryslân.

Wij zetten ons in voor:

1. Meer woningen en andere typen woningen om doorstroom op de woningmarkt te versnellen. De woningnood raakt vooral veel jongeren. Wachtlijsten voor een huurwoning zijn lang en een koophuis is vaak onbetaalbaar. Aan de andere kant zien we ook ouderen die graag kleiner willen gaan wonen, waar ook geen geschikte woningen voor zijn. Dus ook het bouwen voor ouderen bevordert doorstroming op de woningmarkt.
2. Benut de kansen van inbreidingslocaties voor het bouwen van compacte woningen voor starters en 1- en 2-persoonshuishoudens.
3. De gemeente moet de eigen grondpositie versterken, zodat we kunnen bouwen.
4. We stimuleren het invoeren van een leegstandsbelasting op langdurig onbenutte woningen en panden, zodat deze sneller beschikbaar komen voor mensen die dringend een huis nodig hebben – met de opbrengst investeren we in betaalbare en duurzame woonruimte voor starters, jongeren en kwetsbare groepen."
5. Overstap naar duurzaam wonen door duurzaam te bouwen en te renoveren. Met slimme investeringen geven we de verduurzaming en energietransitie van onderop vorm en zetten we de regio op voorsprong. Duurzame investeringen stimuleren ook de regionale economie en werkgelegenheid in sectoren als de bouw- en de installatiebranche. De laatste zijn sterk in onze regio aanwezig.

6. Wij zetten in op kansen voor meergeneratiehofjes, kleinere woonvormen, premantelzorgwoningen en meer tijdelijke woningen op bestaande erven. We nemen regels op in het Omgevingsplan om alternatieve woonvormen, zoals hofjes voor ouderen, woningsplitsing, tiny houses en coöperatieve woonprojecten die door bewoners zelf worden ontwikkeld, makkelijker te maken.
7. Aandacht voor de ontwikkeling en herbestemming van bedrijfsgebouwen, ook in het buitengebied. Daarmee willen we bijvoorbeeld leegstaande boerderijen geschikt maken voor diverse woonvormen.
8. Wij willen blijvende inzet voor de dorps- en stadontwikkelingsprojecten (DOM en SOM).
9. Voor de lange termijn leggen we vast waar we ruimte bestemmen om te wonen en werken of waar we kiezen voor landbouw en natuur. De basis is denken vanuit kansen.
10. Als gemeente willen we zelf meer plannen ontwikkelen en het heft in handen houden i.p.v. het aan de projectontwikkelaars over te laten.
11. Wij pleiten voor het hanteren van een urgentieregeling. Dat betekent voorrang aan starters, zorgvragers, statushouders en doelgroepen uit de urgentieverordening.
12. Meer sturing (middels prestatieafspraken) op een actieve houding en groei van de woningcorporaties.
13. We sturen aan op een concrete woningvoorraad met cohesie- en doelgroepgericht bouwen.



2.3 Een eerlijke start voor jongeren

Jong zijn in Noardeast-Fryslân moet kansen bieden – niet belemmeringen. Maar veel jongeren voelen zich klemgezet: door hoge studiekosten, onbetaalbare woningen en een onzekere toekomst. Het CDA wil dat elke jongere – of je nu een vak leert, studeert of een gezin start – een eerlijke start krijgt.

Wij zetten ons in voor:

1. Een leerwerkplein als middelpunt voor de regio waar leerlingen kunnen ontdekken wat ze willen.
2. Samenwerking tussen werknemers, werkgevers, onderwijs en de politiek voor de arbeidsmarkt voor jongeren in de regio.
3. Een interessante, aantrekkelijke gemeente zijn voor scholieren, werknemers en werkgevers.
4. Kwetsbare, thuiszittende jongeren worden begeleid naar een baan.
5. Minder woningnood onder jongeren door meer woningen voor starters door samenwerking met corporaties en regionale samenwerking.

6. Preventie en voorkomen van risicogedrag zoals alcohol, drugs, pesten, verslaving en geweld. Wij zijn voorstander van de Fryske mienskiips oanpak en blijven dit langjarige programma stimuleren.
7. Veel jongeren lopen nu nog toeslagen mis, omdat ze niet weten voor welke regelingen ze in aanmerking komen. Wij willen een betere voorlichting over de bestaande regelingen in begrijpelijk Nederlands. Het gaat om de menselijke maat en benadering bij instanties. De Formulierenbrigade van stichting Yfke is daarbij een steunpunt voor hulpvolle ondersteuning met het invullen van formulieren.
8. Solidariteit vraagt ook dat we met elkaar er alles aan doen om te voorkomen dat jongeren van nu te grote belemmeringen (studiekosten en woningnood) ervaren in hun stappen naar zelfstandigheid en/of het starten van een eigen gezin.
9. We versterken de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, stage- en leerwerktrajecten, samenwerking met lokale werkgevers en Smartlabs/Techhubs.
10. Jongeren worden geholpen (financieel) weerbaar te worden, onder meer met voorlichting op scholen. We willen jongeren voorbereiden op de maatschappij en burgerschap.
11. Betaalbare woningen voor jongeren in meergeneratiehofjes. Daarmee bevorderen we de cohesie tussen jong en oud.

2.4 Iedereen veilig in het water

In een gemeente met zoveel water als Noardeast-Fryslân is zwemvaardigheid geen luxe – het is een levensvaardigheid. Daarvoor is het nodig dat er gelegenheid tot zwemmen en zwemonderwijs is.

Wij zetten ons in voor:

1. Het streven naar minimaal 1 volwaardig zwembad binnen de gemeente, zodat kinderen gelegenheid hebben zwemonderwijs te volgen.
2. We stimuleren scholen waar mogelijk ‘natte gym’ aan te laten bieden als onderhoud van het bestaande zwemdiploma.

2.5 Energiearmoede: Warmte voor Iedereen

Blijvende aandacht voor tegengaan en voorkomen van energiearmoede. De rapportage “Energiearmoede in Nederland 2019-2024” van het rijk maakt duidelijk dat energiearmoede toeneemt, met o.a. effecten op de volksgezondheid. Toch is energiearmoede lokaal oplosbaar, maar het vraagt om gerichte maatregelen voor specifieke groepen (huurders, eenpersoonshuishoudens, werkenden met lage inkomens) en samenwerking tussen woningcorporaties, energiebedrijven en sociale diensten.

Wij zetten ons in voor:

1. Wij willen oplossingen bieden om de vaste lasten voor energie betaalbaar te houden, waarbij we rekening houden met inwoners die minder draagkrachtig zijn. Dit bereiken we door op korte termijn woningen te

- isoleren door een warmtefonds en prestatieafspraken met woningcorporaties te maken.
2. Wij willen oplossingen die de extra uitgaven voor energiebesparing en isolatie in de eigen woning betaalbaar houden.
 3. Eén loket voor alle vraagstukken rondom energie(besparing).

2.6 Zorg Dichtbij: Preventie en Mantelzorg

Zorg begint in de mienskip. We zorgen samen voor onze kwetsbare inwoners, dichtbij en in een vertrouwde omgeving. Of het nu gaat om ouderen of jongeren: het draait om weerbaarheid, veerkracht, zingeving en kwaliteit van leven.

Het CDA kiest voor vertrouwen in zorgverleners, stabiliteit en langjarige afspraken met aanbieders. Eerst kijken we wat mensen en hun netwerk zelf kunnen, daarna volgt professionele zorg. Zorgboerderijen en andere kleinschalige initiatieven zijn hierbij onmisbaar: zij bieden warmte, structuur en nabijheid.

Wij zetten ons in voor:

1. In samenwerking met de buurgemeenten maken we een zorgkaart, waarmee we de zorg anders en beter organiseren. Binnen de gemeenten over de grenzen van de zorgdomeinen samenwerken, om te zorgen dat het zorgaanbod past bij de zorgvraag. Die samenwerking vraagt om duidelijke regie en sturing in de regio.
2. Zorg moet dichtbij en betaalbaar blijven. Eerstelijnszorg, dat betekent een bereikbare/beschikbare dokterswacht, goede dekking van huisartsen en behoud van medische kliniek de Sionsberg. Zorg moet als netwerk in de dorpen georganiseerd zijn, in samenwerking met wijkverplegers, huisartsen en welzijnswerk. We willen hulp zo veel mogelijk lokaal invullen. Behoud van dokterswacht in de regio. Behoud van ambulancezorg. Behoud van huisartsen in de dorpen.
3. Zorg dichtbij, ook in de nacht. Goede zorg hoort voor iedereen bereikbaar en beschikbaar te zijn – óók in de nachtelijke uren en óók in de regio. Experimenten, zoals de proef met het sluiten van de nachtelijke huisartsenpost in Dokkum, mogen nooit leiden tot onveiligheid of een gevoel van in de steek gelaten worden. Het CDA vindt dat de menselijke maat altijd leidend moet zijn: patiënten moeten erop kunnen vertrouwen dat er op tijd en dichtbij hulp is wanneer dat nodig is. Wij willen dat proeven met veranderingen in de zorg altijd vooraf duidelijke voorwaarden meekrijgen en eerlijk worden geëvalueerd, niet alleen op kosten, maar vooral op kwaliteit, bereikbaarheid en veiligheid. Samenwerking tussen huisartsen, ambulancezorg en digitale hulpmiddelen kan helpen om de zorg betaalbaar en efficiënt te houden, maar mag de nabijheid van zorg nooit vervangen. Het CDA kiest voor een sterke basis van voorzieningen in stad én regio. Want zorg is geen gunst, maar een belofte aan elkaar: dat we er zijn als het ertoe doet.
4. De geestelijke gezondheidszorg staat onder druk en dat leidt tot schrijnende situaties voor cliënten en meer personen met verward gedrag

- op straat. Betere samenwerking tussen instellingen en maatschappelijke partners en aandacht voor de financiering hiervan.
5. Stimuleren van een gezonde leefstijl en prioriteit geven aan het preventief beleid op drank- en drugsgebruik.
 6. Sport en gezondheidspreventie zijn een gouden koppel.

2.7 Aandacht en zorg voor onze ouderen

Ouder worden is de kroon op een lang leven en net zo waardevol als alle jaren daarvoor. Kwetsbaarheid mag nooit leiden tot het gevoel tot last te zijn. Iedereen verdient zorg, veiligheid en waardigheid in de laatste levensfase.

Het CDA zet in op geclusterde woonvormen zoals meergeneratiehofjes, mantelzorgwoningen en intergenerationele initiatieven waarin ouderen actief blijven en hun ervaring delen met jongeren. Eenzaamheid bestrijden we met ontmoetingsplekken en sociale initiatieven in de mienskip, zodat niemand alleen hoeft te staan.



Wij zetten ons in voor:

Stimuleren van ouderen om als vrijwilliger, coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongere generaties.

1. Meer variatie in het aanbod van creatieve vormen van wonen. Meergeneratiehofjes en kleinschalige appartementencomplexen zijn een aantrekkelijk alternatief voor ouderen die hun zelfstandigheid willen behouden.
2. Inzet tegen eenzaamheid onder ouderen als steeds meer mensen om hen heen wegvallen en investeren in het beschermd wonen.
3. Goede samenwerking met ouderenbonden en welzijnsinstellingen in de aanpak van problemen bij het langer thuis wonen, zoals eenzaamheid, inactiviteit, dementie, depressie, brand en valincidenten.
4. Op hogere leeftijd worden ouderen kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Dit heeft een grote impact op hun gevoel van veiligheid. Wij willen dat de politie, banken en bedrijven altijd extra aandacht geven aan meldingen en aangiftes van ouderen.
5. Veel ouderen lopen nu nog toeslagen mis, omdat ze niet weten voor welke regelingen ze in aanmerking komen. Wij willen een betere voorlichting over de bestaande regelingen in begrijpelijk Nederlands. Ook maken we het makkelijker dat de eigen kinderen of anderen namens de ouderen een aanvraag indienen.

3 Samen Leven (Veiligheid, Onderwijs, Verenigingen, Cultuur)

3.1 Veiligheid: Ogen en Oren in de Buurt

Veiligheid is voor het CDA een kernwaarde. We staan niet toe dat onze samenleving wordt ondermijnd, maar veiligheid vraagt om gezamenlijke inzet. Niet alleen van politie, maar ook van ouders, burens, ondernemers, scholen, sportclubs en dorpsraden. Samen maken we het verschil.

Preventie is cruciaal: we pakken ondermijning stevig aan, werken regionaal samen en investeren in voorlichting over drugs. Boa's moeten zichtbaar en bereikbaar zijn. Buurtbewoners en vrijwilligers zijn onze ogen en oren – zij verdienen volle ondersteuning van de gemeente. Zo bouwen we aan een veilige leefomgeving.

Wij zetten ons in voor:

1. Goede voorlichting over de gevaren van vaperen, roken, drugs- en alcoholgebruik.
2. Preventief drugs- en drankbeleid en wij zijn tegen coffeeshops.
3. Een stevig beleid om ondermijning te voorkomen. Daarbij ook oog voor milieucriminaliteit en het gebruik van panden in het buitengebied voor bijvoorbeeld wietteelt.
4. De wijkagent en BOA's vaker zichtbaar op straat aanwezig.
5. De jeugd-boa blijvend en zichtbaar inzetten.
6. De gemeente moet zich voorbereiden en oefenen op een massieve verstorende van het digitale domein door een technische storing of cyberaanval.



3.2 Onderwijs: Gelijke kansen, sterke mienskip

Het CDA ziet onderwijs als de basis voor gelijke kansen in Noardeast-Fryslân. Peuterspeelzalen en scholen zijn onmisbaar – niet alleen voor ontwikkeling, maar ook voor leefbaarheid en behoud van voorzieningen dichtbij huis. Hoewel de gemeente over de huisvesting gaat en niet inhoudelijk over het onderwijs, kunnen we wel de juiste voorwaarden scheppen.

Wij zetten ons in voor:

1. Het behoud van kleine scholen in dorpen. Zij zijn een belangrijk onderdeel van de Mienskip. Als een school niet zelfstandig verder kan, kiest het CDA voor een samenlevingsschool, zodat de identiteit van de school kan blijven behouden.

2. We stimuleren voor- en vroegschoolse educatie. Peuterspeelzalen moeten bij elke basisschool toegevoegd kunnen worden, want zij stimuleren de ontwikkeling van kinderen en hebben een belangrijke rol in de vroegtijdige ontwikkelachterstanden.
3. Kinderdagopvang en buitenschoolse opvang worden vanuit de Integraal Kind Centrum (IKC)-gedachte aangeboden. De gemeente heeft daar een faciliterende en stimulerende rol in.
4. Als CDA willen we stimuleren om het Integraal Kindcentrum een wijk-/dorpsvoorziening te laten zijn, door samen met het dorpshuis/wijkcentrum, sport, muziek, bibliotheek, kerk en andere voorzieningen een Multifunctionele Accommodatie (MFA) te vormen, waarbij intensieve samenwerking kan ontstaan in een naschools aanbod. Maar ook integratie van onderwijs met sport, muziek, bibliotheek en kerk kan tijdens de schooluren een mogelijkheid zijn.
5. De onderwijsgebouwen zijn gebouwen waar modern onderwijs gegeven kan worden in een goed klimaat voor kinderen en personeel. Oude schoolgebouwen worden vervangen door moderne IKC's. We zijn voor een goed doordacht scholen- en accommodatieplan. De kinderen zijn onze toekomst!
6. Als CDA zijn we voor een soepele overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Wij stimuleren de samenwerking.
7. Voortgezet onderwijs moet worden aangeboden op redelijke afstand van de woonplaats van een kind. Goed openbaar vervoer en veilige fietspaden zijn daarbij van groot belang.
8. In onze regio is de laaggeletterdheid veel te hoog. Het zet mensen onterecht op achterstand en leidt tot een nieuwe tweedeling in de samenleving. Wij maken ook hier een forse slag om dit probleem terug te dringen met innovatieve taalprogramma's en laagdrempelige hulpverlening via de gemeente en op de werkvloer. Hierin zien wij ook een rol voor de regionale bibliotheek.
9. Stimuleren van bewegingsonderwijs op basisscholen, bij voorkeur door de buurtsportcoaches, omdat die gespecialiseerd zijn in het veilig, verantwoord en uitdagend kinderen in beweging krijgen.



We dragen zorg voor inclusief onderwijs. Geen kind mag buiten de boot vallen.

3.3 Een sterke samenleving van vrijwilligers en verenigingen

Een sterke samenleving bouw je niet vanaf het gemeentehuis, maar in de wijken en dorpen zelf – waar burens voor elkaar zorgen, verantwoordelijkheid nemen en

samen vormgeven aan hun leefomgeving. De overheid staat niet in de weg, maar ondersteunt waar nodig: op school, in de wijk, bij verenigingen.

Ons rijke verenigingsleven is de ruggengraat van leefbare dorpen en buurten. Vrijwilligers – de onmisbare kracht achter clubs en initiatieven – verdienen alle ruimte. Het CDA zet in op verbinding, kwaliteit en samenwerking, zodat verenigingen kunnen bloeien en onze gemeenschap samen blijft staan. Want zorg voor elkaar begint bij elkaar.



Wij zetten ons in voor:

1. Voortzetting van de dorpen- en wijkenbasissubsidie en de subsidie voor leefbaarheidsinitiatieven.
2. Uitbreiding van de dorpen- en wijkensubsidie naar de verenigingen.
3. Voortzetten van de wijken- en dorpencoördinator die de wijken en dorpen ondersteunt en het aanspreekpunt is op het gemeentehuis. Dit is van grote waarde voor de vrijwilligers die de belangen van dorpen en wijken behartigen en hier projecten uitvoeren.
4. Wij zijn voor laagdrempelig contact met het college van burgemeester en wethouders en willen doorgaan met een dorpenwethouder.
5. Verenigingen (sport, muziek, HaFaBra, toneel, dans, etc.) en maatschappelijke initiatieven verbinden mensen; ze zijn plekken van ontmoeting en bieden zingeving: zij verdienen minder regels en meer waardering. Wij kiezen voor het ondersteunen met een basisbudget (verenigingsfonds). Daarbij is het doel de samenwerking tussen verenigingen en initiatieven te stimuleren om elkaar financieel gezond te houden.
6. Stimuleren van laagdrempelige sport- en bewegingsactiviteiten in de gemeente voor mensen die door armoede of andere belemmeringen weinig of niet sporten. We ondersteunen kinderen van ouders die sporten niet kunnen betalen.
7. Speeltuinen in ieder dorp en wijk zijn belangrijk voor de leefbaarheid. De gemeente moet bijdragen in het onderhoud van speeltuinen en daarnaast dorpen en wijken de regie geven over de invulling van de speeltuinen.
8. Wij staan voor het dorpshuizenbeleid; ze hebben een maatschappelijke voorziening. Dorpshuizen en MFA's hoeven geen OZB-belasting te betalen en houden mogelijkheden tot onderhoudssubsidies.



9. We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen en coöperaties. We willen één contactpunt voor verenigingen en vrijwilligers. We stimuleren projecten uit maatschappelijke diensttijd.
10. Verantwoordelijkheid en initiatief van onderop staan voorop.
11. We steunen buurtinitiatieven en vrijwilligerswerk.
12. Verenigingen krijgen minder verantwoordingsdruk door een vast aanspreekpunt bij de gemeente.
13. We zien de meerwaarde van onze dorpencoördinatoren



3.4 Waarden en Traditie: Behoud van Identiteit

In een tijd van snelle veranderingen geven waarden en tradities houvast. Veel inwoners voelen zich weliswaar goed, maar maken zich zorgen over afnemend respect, individualisering en vervagende saamhorigheid. Juist die Fryske waarden – gemeenschapszin, respect, rentmeesterschap – zijn al generaties lang ons fundament. Het CDA behoudt en versterkt ze, want ze vormen de basis voor een toekomstbestendig Noardeast-Fryslân.

Onze identiteit leeft in streektaal, cultuur en tradities – van dorpsfeesten tot carbidschieten (met oog voor omgeving). We koesteren ons erfgoed, ondersteunen lokale evenementen en zorgen dat iedereen zich verbonden voelt met onze geschiedenis. Want wie we zijn, bepaalt wie we worden.



3.5 Cultuur & erfgoed

Noardeast-Fryslân bruist van cultuur – van rijksmonumenten tot dorpshuizen, van muziekkorpsen tot toneel. Cultuur van en voor iedereen. Deze plekken zijn meer dan stenen of activiteiten: ze verbinden, inspireren en geven onze Fryske identiteit vorm. De Fryske taal en cultuur zijn daarin onmisbaar, net als onze koren, festivals en bibliotheken.

We koesteren ons erfgoed en zetten in op samenwerking: musea, archeologische steunpunten en culturele evenementen verdienen een sterke, verbindende rol. Want cultuur is levend, en samen beleven we die het best.

Wij zetten ons in voor:

1. Wij beschermen gezamenlijke feestdagen en de zondag als rust- en familiedag, om samen met je gezin, je familie en vrienden tijd voor elkaar te hebben en te ontspannen van een drukke week. Het huidige winkeltijdenbeleid van de gemeente willen we daarvoor ook handhaven.
2. Het CDA wil een culturele basisinfrastructuur die bestaat uit een langetermijnvisie.
 - a. Hierin ruimte bieden voor vernieuwende initiatieven die leiden tot het versterken van sfeer, beleving en saamhorigheid in de lokale gemeenschappen.
 - b. Aandacht voor musea, archeologische steunpunten en diverse stichtingen voor cultureel erfgoed, omdat deze een grote bijdrage leveren aan het in stand houden van cultureel-historisch erfgoed.
 - c. Herbestemmen van erfgoed met het doel om het erfgoed te behouden.
 - d. Het opstellen van een visie voor behoud van beeldbepalende kerken.
Denk daarbij aan kerken waarvan de toren in eigendom is van de gemeente.
3. Aandacht voor cultuurtoerisme door in te zetten op meerdere kunst- en cultuurroutes.
4. Het ondersteunen van vooral integrale activiteiten in het overdragen van muziek, dans, kunst, film en natuur. Dokkum als regiostad kan hiervoor als belangrijke accommodatie dienen.
5. Het behouden van de Bibliotheek Noord Fryslân en deze inzetten voor het bevorderen van cultuur, kunst en taal.
6. De muziekschool moet bereikbaar zijn voor niet-draagkrachtigen. Het CDA wil dat iedereen zijn talenten moet kunnen ontwikkelen.



4 Werken & ondernemen: krachtig en toekomstbestendig

In Noardeast-Fryslân staan wonen en werken hand in hand. Onze economie draait op familiebedrijven, mkb, zzp'ers, boeren, starters en grote (internationale) bedrijven – de ruggengraat van onze regio. Het CDA stimuleert een sterke, kwalitatieve economie van morgen, met vier speerpunten: landbouw, maakindustrie, toerisme en digitale dienstverlening.

We koesteren onze mkb'ers, zzp'ers en familiebedrijven als fundament. De gemeente werkt samen met ondernemers aan innovatie en leefbaarheid. Dat betekent: goede infrastructuur ((water)wegen), goede energievoorziening en beschikbare bedrijfsgronden, zodat ondernemen hier toekomst heeft.

4.1 Brood op de plank in een eerlijke, innovatieve en weerbare economie

Ondernemers zien nieuwe uitdagingen als een kans. Ze hebben ruimte nodig om te ondernemen. Zo zorgen ze elke dag opnieuw voor innovatie, banen en het inkomen van talloze huishoudens in onze gemeente. Ook dat is met elkaar zorgen voor elkaar.



Wij zetten ons in voor:

1. Een dienstbare overheid die met ondernemers meedenkt, lobbyt naar Den Haag en Brussel, oplossingen biedt en zo nodig belemmeringen wegneemt.
2. Een ondernemersklimaat waarin ondernemers kunnen ondernemen, (door)ontwikkelen en vernieuwen.
3. Retail en mkb zijn de grootste werkgevers in onze gemeente en de motor van een vitale lokale economie. Daarom blijven we inzetten op ruimte en ondersteuning van onze ondernemers met de bedrijvencontactfunctionarissen als herkenbaar koppelvlak.
4. Blijvend optimaliseren van samenwerking tussen gemeente, Dokwurk, UWV en ondernemers uit de eigen gemeente om mensen met een beperking tot de reguliere arbeidsmarkt te begeleiden.
5. Onze regio is een ondernemende regio. Daarom willen we ondernemers een goed ondernemersklimaat bieden om te ondernemen in de regio. Zo kunnen ondernemers experimenteren en innoveren en werkgelegenheid bieden op elk niveau. Om een ondernemende regio te kunnen zijn, is het nodig om mensen op te leiden voor de kansen en uitdagingen die er zijn en gaan komen. De aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt is daarom cruciaal. Jongeren moeten vroeg kennismaken met regionale banen en goed voorbereid instromen.

4.2 Landbouw: Toekomst voor Boeren

Noardeast-Fryslân is een landbouwgemeente. Onze boeren hebben een toppositie op de wereldvoedselmarkt. Tegelijk zijn zij ook **hoeders van het landschap, dragers van de lokale economie en pioniers in duurzaamheid.** Het CDA ziet boeren als sleutelfiguren voor een **toekomstbestendige regio**, waar landbouwgrond blijft voeden, energie levert, en afvalstromen worden omgezet in nieuwe waarde. Wij staan voor een **landbouwbeleid dat boeren ruimte geeft, respecteert en ondersteunt** – zonder ze te verstikken in regels.

Wij zetten ons in voor:

1. We zetten in op een gezonde landbouw. We versnellen verduurzaming, maar zonder de sector te belasten met onhaalbare eisen. Boeren verdienen ruimte om te ondernemen – nu en in de toekomst.
2. In het Omgevingsplan voor het buitengebied behouden we landbouwgrond. Goede landbouwgrond blijft beschikbaar voor boeren en wordt niet zomaar omgezet voor natuur, zonneparken of woningbouw. Buitendijkse landbouw blijft mogelijk voor huidige en toekomstige generaties.
3. Boeren als landschapsbeheerders. Boeren krijgen een prominente rol in het beheer van het landschap, met name in het coulissenlandschap en weidevogelgebieden. Daarvoor werken we samen met agrarische belangenbehartigers om natuurbeheer door boeren te belonen.
4. Het ondersteunen van initiatieven van agrariërs door een landbouwmedewerker bij de gemeente vooruit te schuiven en ambtelijke processen makkelijker te maken.
5. We stimuleren duurzame landbouw, innovatie en samenwerking. Dit gebeurt onder andere door het inzetten van landelijke en Europese subsidies en andere financiële instrumenten.
6. We zetten ons in voor eerlijke landbouwsubsidies. We lobbyen bij Den Haag en Brussel voor een eerlijke verdeling van landbouwsubsidies, met extra steun voor jonge boeren en extensieve landbouw.
7. Boeren krijgen meer mogelijkheden om nevenactiviteiten te ontplooiën, zoals boerderijcampings, streekproductenverkoop en educatie.
8. Hoogtechnologische landbouw en innovaties zoals precisielandbouw, robotisering en datagestuurde teelt steunen



- we om zo de sector toekomstbestendig te maken.
9. We ondersteunen proeftuinen voor kringlooplandbouw (bijv. mestverwerking, eiwitgewassen).
 10. We investeren in collectieve wateropgaven: samenwerking tussen boeren, waterschappen en gemeente om waterkwaliteit en -beschikbaarheid te verbeteren.

4.3 MKB en Maakindustrie: Banen Behouden

Onze gemeente kent een enorme ontwikkeling in de maakindustrie. Met in het bijzonder de metaal- en bouwnijverheid. Om dit hier te houden is personeel nodig dat hier kan wonen en werken.

Wij zetten ons in voor:

1. Hulp bij het werven van nieuw personeel en hen een goed woningaanbod bieden.
2. Blijvende aandacht voor aansluiting van de onderwijs- en arbeidsmarkt.
3. Samenwerking met de maakindustrie door jongeren in de gemeente te begeleiden naar een opleiding en baan in de maakindustrie.

4.4 Toerisme: Parels Benutten

Noardeast-Fryslân heeft zich bewezen als toeristisch gebied. Bereikbaar via land en water, doorvlochten van fiets- en wandelpaden en aanlandplaats vanuit de Wadden. Het CDA wil de recreatie en het (cultuur)toerisme als belangrijke economische pijler voor sociaaleconomische ontwikkeling versterken.

Wij zetten ons in voor:

1. Het scheppen van voorwaarden voor de toerist:
2. Onderhouden van toeristische wandel- en fietspaden
3. Vaarbereikbaarheid van Kollum, Dokkum en Lauwersmeer optimaliseren.
4. Meer en betere parkeervoorzieningen bij toeristische trekpleisters.
5. Het beter benutten en onderhouden van de bestaande parels.



5 Toekomstbestendig Noardeast-Fryslân (Duurzaamheid, Bereikbaarheid, Dienstbare overheid)

5.1 Milieu & duurzaamheid: rentmeesterschap voor morgen

Ons prachtige landschap is ons in bruikleen gegeven – we dragen zorg voor wat de Schepper ons toevertrouwd. Samen maken we het verschil, beginnend bij eigen gedrag: bewuster leven, vaker de fiets pakken (met een veilig, dekkend fietspadennetwerk, ook voor e-bikes), en minder afhankelijk zijn van de auto. Waterveiligheid is geen nieuw gevecht: waar onze voorouders terpen bouwden, moeten wij nu investeren in klimaatbestendige oplossingen. Uitstellen is geen optie – voor onszelf en voor toekomstige generaties. Het CDA daagt iedereen uit om verantwoordelijkheid te nemen: van woord naar daad. Want wie leent, moet ook doorgeven.

Rentmeesterschap begint niet met meer opwekken – maar met minder verspillen. In Noardeast-Fryslân gaan we voor een duurzame energietransitie die werkt: eerst energie besparen, dan lokaal opwekken, en altijd met oog voor betaalbaarheid en leefbaarheid.

Wij zetten ons in voor:

1. Een regierol als gemeente in het verduurzamen van wijken en dorpen.
2. Het goede voorbeeld geven: de gemeente verduurzaamt het gemeentelijk vastgoed zoals kantoren, sporthallen en scholen.
3. Het zwaar laten meewegen van duurzaamheid in aanbestedingstrajecten zoals in grond-, weg- en waterbouwprojecten.
4. Het integraal deel uitmaken van biodiversiteit, duurzaamheid en de energietransitie in het gemeentelijk beleid.
5. Het Omgevingsplan biedt ruimte aan initiatieven voor energietransitie, duurzaamheid en biodiversiteit.
6. Concrete maatregelen voor het versterken van natuurkwaliteit en biodiversiteit, zoals van agrarisch natuurcollectief Waadrâne & Noardelike Fryske Wâlden.
7. Het goed onderhouden (en onkruidvrij maken/houden) van openbare ruimte.
8. Afvalbeleid dat past bij een circulaire economie: efficiënt en milieuvriendelijk.
9. Het terugdringen van zwerfafval en actief handhavingsbeleid richting bedrijven en particulieren.



10. Voldoen aan de VANG-HHA-doelstellingen voor scheiden van afval en de beschikbare instrumenten daarvoor gebruiken
11. Het stimuleren van 'gjin stien mar grien'.
12. Klimaatbestendige en natuur-inclusieve bouw in woonwijken en bedrijventerreinen met ruimte voor groen en water, en tegengaan van hittestress.
13. Blijvende financiële steun voor natuur- en milieu-educatiecentrum De Klyster, zodat het ook beschikbaar komt voor het voortgezet onderwijs en buitenschoolse opvang.
14. Het CDA wil voor de huidige gaswinning in de gemeente afspraken met het Rijk en de NAM die ook nagekomen worden en die gaan over goede schaderegelingen, bouwkundige nul- en herhalingsmetingen, herstel van schade aan natuur en landbouwgronden bij verzilting en investeren in leefbaarheid en economische vitaliteit.



5.2 Energietransitie

De energietransitie vraagt om meer dan alleen CO₂-reductie – we moeten echt veranderen, niet alleen uitstellen. Het CDA zet in op concrete stappen nu, om fossiele brandstoffen te vervangen en de aarde te beschermen.

We stimuleren energiebesparing en verduurzaming, met het Nationaal Isolatieprogramma en lokale energiecoaches. Kleine dorpen krijgen maximale vrijheid voor eigen initiatieven, zoals dorpsmolens of zonneprojecten, en subsidies worden makkelijker toegankelijk voor verenigingen en coöperaties. Iedereen doet mee – ook inwoners met een kleiner budget. Initiatieven als Elkenien Griem en energiecoöperatie Anjum blijven we volop ondersteunen. Want de toekomst maken we samen.

Wij zetten ons in voor:

1. Het besparen van energie.
 - a. inzetten op isolatie.
 - b. goede voorlichting door energiecoaches en (voor)financiering mogelijk maken.
 - c. het stimuleren van besparingsacties in eigen huis door isolatie en verduurzaming. Te veel mensen hikken nu nog tegen investeringen en rompslomp aan.
2. We gaan verenigingen, dorpshuizen en oefenlokalen actief ondersteunen en ontzorgen in de energietransitie. Dit bespaart de vrijwilligers in het bestuur veel werk en leidt in veel gevallen tot fors lagere kosten voor de verenigingen.

3. Het opwekken van stroom dichtbij door windenergie. Er zijn positieve initiatieven in de dorpen in onze gemeente. Dat ondersteunen wij en we willen dit uitbreiden naar andere dorpen door voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar te stellen.
4. Dorpsmolens met een middelgrote hoogte toestaan en ruimte bieden voor molens bij bedrijven in het buitengebied.
5. Een sterke gezamenlijke lobby van buurgemeenten om de doelstellingen van betaalbaarheid en verzwaring van de infrastructuur voor elektriciteit te halen.
6. Initiatief nemen om andere energie te leveren en het durven bijstellen van doelen naar boven.
7. Benutten van slimme ideeën voor innovatie op dorpsniveau en particuliere uitwisseling van ideeën.
8. Meer gebruik van duurzame energie door (agrarische) bedrijven door het plaatsen van windmolens.
9. Voor het investeren in energie uit zon hanteren we de “zonneladder”, waarmee we een gezonde balans tussen ruimtegebruik en energieopwekking hanteren.
10. Waar helpend stimuleren we buurtbatterijen voor inwoners en ondernemers.
11. Bedrijven en bedrijventerreinen moeten kunnen rekenen op een toekomstbestendige energievoorziening. Zij krijgen maximale ruimte voor duurzame initiatieven.



5.3 Bereikbaarheid: dorpen verbonden, veilig en toekomstbestendig

Goed wonen en werken in Noardeast-Fryslân vraagt om slimme bereikbaarheid. Het CDA zet in op een evenwichtige mix van auto, fiets en openbaar vervoer, zodat iedereen – van scholier tot ondernemer – soepel en veilig kan reizen.

We investeren in veilige infrastructuur, waar doorstroming en verkeersveiligheid hand in hand gaan. Denk aan toegankelijke routes voor landbouwverkeer, fietsvriendelijke verbindingen en aandacht voor kwetsbare weggebruikers. Tegelijkertijd erkennen we dat niet elk dorp alle voorzieningen kan behouden. Dat is geen probleem, mits we zorgen dat inwoners binnen korte reisafstand – in tijd gemeten – wel toegang houden tot zorg, winkels, scholen en openbaar vervoer. Slimme samenwerking tussen dorpen en een doordacht mobiliteitsbeleid maken dat mogelijk. Want bereikbaarheid is de levensader van onze regio – nu en in de toekomst.



Wij zetten ons in voor:

1. Een veilig wegenverkeersnet, waarbij wegen ook geschikt zijn voor groot landbouwmateriaal. Te denken valt aan meer passeerstroken.
2. Een optimale afstemming tussen het gebruik van de auto, fiets en het openbaar vervoer.
3. We investeren in betere ontsluiting van Kollum en een westelijke rondweg bij Dokkum.

5.4 Een gemeente die dient en beschermt

Het CDA staat voor een gemeente die dichtbij staat – waar inwoners en ondernemers geen klanten zijn, maar mienskip. De inwoner en de ondernemer staan centraal, niet het gemeentehuis.

We communiceren helder en eerlijk, zonder ambtenarentaal.

Vergunningaanvragen? Simpler. Beleid? Samen gemaakt. Want vertrouwen groeit als je meedoet in plaats van oplegt.

Onze overheid is het schild voor wie het nodig heeft: kwetsbare inwoners kunnen op ons rekenen. Mensenwerk, geen papierwerk – we snijden onnodige regels weg en houden oog voor de menselijke maat.

Wij zetten ons in voor:

1. Een bereikbaar gemeentehuis. Dat betekent niet alleen een goede digitale dienstverlening. Het betekent ook openstelling buiten kantooruren en een goede fysieke en telefonische bereikbaarheid.
2. Een dienstbare gemeente die communiceert in begrijpelijke taal. Dat geldt voor officiële beleidsstukken en regels, maar zeker ook in het directe contact met de burger. Bij communicatie vanuit de gemeente kun je altijd persoonlijk contact opnemen via de naam van een medewerker en een direct telefoonnummer.
3. Waar mogelijk procedures minimaliseren. Mensen die de gemeente nodig hebben, moeten rekenen op een rechtvaardig en solidair handelen van de gemeente vanuit de menselijke maat.
4. Meer invloed geven aan burgers, verenigingen en ondernemers op hun directe leef- en werkomgeving door in te zetten op overheidsparticipatie.



5. De gemeenteraad ziet toe op het handelen volgens de menselijke maat bij de dienstverlening door de gemeente.
6. Kinderen kennis laten maken met de politiek door het project 'kinderburgemeester'.
7. Blijven werken met een regionale strategische agenda (ANNO) gericht op een goede leefomgeving voor de volgende generaties. Het blijft hier noflik wenjen en recreëren.

5.5. Financiën: verantwoord beleid

Ook met geld gaan we verantwoord om: transparant, zorgvuldig en toekomstbestendig. Want een sterke gemeente begint bij vertrouwen.

1. De woonlasten zijn niet hoger dan het Fries gemiddelde.
2. Wij dragen zorg voor een begrotingsevenwicht in de meerjarenbegroting.
3. We streven naar een optimaal betaalbaar onderhoud van alle kapitaalgoederen van de gemeente.
4. Wettelijke taken moeten bekostigd kunnen worden uit de middelen die we vanuit het Rijk daarvoor krijgen.

